

ĐỔI MỚI CÔNG TÁC TƯ TƯỞNG TRONG BỐI CẢNH MỚI

★ PGS, TS NGUYỄN MINH TUẤN

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

DOI: <https://doi.org/10.70786/LLCT.581.2026.147>

● **Tóm tắt:** Bài viết phân tích tính cấp thiết khách quan của việc đổi mới công tác tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam trong bối cảnh kỷ nguyên số và không gian mạng đã trở thành “không gian xã hội mới”. Trên cơ sở tinh thần Đại hội XIV của Đảng, bài viết đề xuất một số giải pháp cơ bản: đổi mới tư duy, phương thức tuyên truyền; hoàn thiện thể chế; tinh gọn bộ máy và chuẩn hóa đội ngũ cán bộ; đầu tư hạ tầng kỹ thuật số.

● **Từ khóa:** chuyển đổi số; công tác tư tưởng; đổi mới nội dung, phương thức công tác tư tưởng.

Innovating ideological work in the new context

● **Abstract:** The article analyzes the objective urgency of innovating the ideological work of the Communist Party of Vietnam in the context where the digital era and cyberspace have become a “new social space”. Guided by the spirit of the 14th National Party Congress, the article proposes basic groups of solutions: innovating mindsets and communication methods; perfecting institutions; streamlining the apparatus and standardizing the cadre contingent; and investing in digital infrastructure.

● **Keywords:** digital transformation; ideological work; innovating content; methods of ideological work.

1. Mở đầu

Trong mỗi giai đoạn cách mạng, trước những biến đổi của tình hình trong nước và quốc tế, công tác tư tưởng của Đảng luôn được yêu cầu đổi mới để thực hiện tốt sứ mệnh “đi trước, mở đường”. Vai trò cốt lõi cũng như tính tất yếu của việc đổi mới nội dung, phương thức của công tác tư tưởng đã được làm rõ qua nhiều công trình nghiên cứu đã công bố, khẳng định đây là bộ phận cấu thành đặc biệt quan trọng trong việc củng cố nền tảng chính trị, tư tưởng của

chế độ. Tuy nhiên, bước vào kỷ nguyên số, khi không gian mạng trở thành “không gian xã hội số”, cấu trúc quyền lực truyền thông và cơ chế tiếp nhận thông tin của người dân đã thay đổi căn bản, tạo ra bối cảnh hoàn toàn mới đặt ra yêu cầu cấp thiết phải tiếp tục đổi mới tư duy, nội dung và phương thức tiến hành công tác tư tưởng để đáp ứng yêu cầu bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong điều kiện mới.

Trước yêu cầu khách quan đó, Văn kiện Đại hội XIV đã xác định rõ nhiệm vụ: “Đổi mới nội

đúng, phương thức công tác tư tưởng theo hướng ứng dụng công nghệ số và truyền thông đa phương tiện” (ĐCSVN, 2026, tr.172). Đồng thời, Văn kiện cũng nhấn mạnh yêu cầu: “Chủ động phổ biến, cập nhật kiến thức lý luận chính trị, cung cấp thông tin kịp thời, chính xác, khách quan để phòng, chống “diễn biến hòa bình”, thông tin xấu độc trên internet, mạng xã hội... Theo dõi sát thông tin đối nội và đối ngoại trên không gian mạng; dự báo, cảnh báo, kịp thời đấu tranh, phản bác, ngăn chặn, xử lý thông tin xấu độc, các quan điểm sai trái, thù địch, chống phá, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng” (ĐCSVN, 2026, tr.249).

Trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và duy vật lịch sử, kết hợp các phương pháp phân tích hệ thống, logic - lịch sử và tổng hợp thực tiễn, bài viết tập trung nhận diện, làm rõ tác động hai mặt của chuyển đổi số đến nhận thức xã hội. Từ đó, hệ thống giải pháp đồng bộ được đề xuất nhằm đổi mới tư duy, phương thức tác chiến tư tưởng số theo tinh thần Đại hội XIV. Điểm mới cốt lõi nằm ở việc luận giải công tác tư tưởng không còn là hoạt động “truyền đạt” một chiều thuần túy, mà được nâng tầm thành năng lực quản trị môi trường thông tin thời gian thực, chủ động phản ứng nhanh trước các thủ đoạn xuyên tạc, bịa đặt sử dụng công nghệ cao (AI, deepfake) của các thế lực thù địch nhằm bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng từ sớm, từ xa.

2. Nội dung

2.1. Bối cảnh chuyển đổi số đòi hỏi khách quan phải đổi mới công tác tư tưởng

Thế giới ngày nay đang chứng kiến sự bùng nổ thông tin, khi công nghệ được ứng dụng rộng rãi trong hạ tầng kết nối và vận hành dữ liệu (điện toán đám mây, mạng di động băng thông rộng thế hệ mới, hệ thống viễn thông quang học,...); công nghệ thông minh và phân tích dữ liệu (trí tuệ nhân tạo (AI), học máy (ML), dữ liệu lớn (Big Data), Internet vạn vật (IoT),...); công nghệ vật lý tiên tiến hỗ trợ phát triển công nghệ nền tảng tiến tới phát triển công nghệ lượng tử (Quantum Technology). Sự chuyển đổi căn bản từ truyền thông truyền thống (sách, báo, truyền hình, phát thanh) sang truyền thông đa nền tảng làm cho

không gian mạng không chỉ là môi trường thông tin mà đã trở thành “không gian xã hội số”, “không gian công cộng số”.

Theo đó, sự hình thành của các nền tảng số xuyên biên giới biến không gian mạng trở thành một không gian chiến lược mới, tác động trực tiếp, nhanh chóng, sâu sắc theo hướng cả tích cực và tiêu cực tới mọi mặt của nền kinh tế - xã hội, trong đó có nhận thức, tư tưởng, hành vi, tâm trạng xã hội và niềm tin chính trị của nhân dân các quốc gia trên thế giới.

Thực hiện công cuộc đổi mới đất nước với đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, tự cường, hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển, đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ đối ngoại, Việt Nam đã hội nhập sâu rộng và toàn diện với

Văn kiện Đại hội XIV đã xác định rõ nhiệm vụ: “Đổi mới nội dung, phương thức công tác tư tưởng theo hướng ứng dụng công nghệ số và truyền thông đa phương tiện” (ĐCSVN, 2026, tr.172). Đồng thời, Văn kiện cũng nhấn mạnh yêu cầu: “Chủ động phổ biến, cập nhật kiến thức lý luận chính trị, cung cấp thông tin kịp thời, chính xác, khách quan để phòng, chống “diễn biến hòa bình”.

thế giới. Trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, sự phát triển của công nghệ đã thúc đẩy sự phát triển của chuyển đổi số quốc gia, kinh tế số, xã hội số và công dân số, tạo ra những biến đổi sâu sắc trong mọi lĩnh vực đời sống xã hội. Những thành tựu to lớn có ý nghĩa lịch sử của công cuộc đổi mới toàn diện đất nước 40 năm qua là không thể phủ nhận, được nhân dân cả nước, bạn bè quốc tế ghi nhận và đánh giá cao. Quan hệ ngoại giao với hầu hết các quốc gia trên thế giới là minh chứng cho đường lối ngoại giao của Việt Nam là phù hợp với xu thế phát triển của thời đại.

Bước vào kỷ nguyên số, sự bùng nổ của công nghệ số và ứng dụng của nó đã làm thay đổi toàn bộ cơ chế tiếp nhận thông tin và cấu trúc quyền lực truyền thông, chi phối, định hình nhận thức, thái độ và niềm tin của mọi giai tầng trong xã hội. Các thế lực thù địch, phản động không chỉ duy trì phương thức tấn công trên lĩnh vực tư tưởng theo cách truyền thống (phát thanh, truyền hình, báo chí, xuất bản,...) mà còn được “tiếp sức” của không gian mạng hiện nay AI, Deepfake, thuật toán định hướng thông tin,... đang được các thế lực thù địch sử dụng ngày càng tinh vi, tạo ra những mối đe dọa chưa từng có đối với an ninh tư tưởng. Các thế lực thù địch triệt để lợi dụng các nền tảng xuyên biên giới với mức độ ngày càng tinh vi, quy mô và tốc độ chưa từng có để đẩy mạnh chiến lược “diễn biến hòa bình”, kích động, hướng lái và thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” nội bộ nhằm làm suy giảm niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa.

Nhận thức được tầm quan trọng của vấn đề, Đảng đã chủ động ban hành các chỉ thị, nghị quyết và tổ chức thực hiện, trong đó có nhiệm vụ đấu tranh tư tưởng trên không gian mạng với

các tư tưởng sai trái, thù địch. Điều đó phản ánh sự nhanh nhạy và sự phát triển tư duy, nhận thức của Đảng Cộng sản Việt Nam về công tác tư tưởng trong bối cảnh chuyển đổi số đã trải qua một quá trình đổi mới mạnh mẽ, mang tính cách mạng và toàn diện.

Ngày 22/10/2018, Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 35-NQ/TW về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới; Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; Quy định số 19-QĐ/TW ngày 08/4/2026 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về công tác chính trị, tư tưởng trong Đảng; Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 07/01/2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam..., nhằm tạo bước chuyển biến lớn về bảo vệ nền tảng tư tưởng trên không gian mạng. Đồng thời, Quốc hội ban hành nhiều luật quan trọng, tạo hành lang pháp lý cho chuyển đổi số, như: Luật Chuyển đổi số năm 2025, Luật Công nghiệp công nghệ số năm 2025, Luật An ninh mạng năm 2025, Luật Giao dịch điện tử năm 2023, Luật Thương mại điện tử năm 2023, Luật Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo năm 2025, Luật Báo chí năm 2025 (sửa đổi, bổ sung)... Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 03/6/2020 về phê duyệt Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030; Quyết định số 942/QĐ-TTg ngày 15/6/2021 về phê duyệt Chiến lược phát triển Chính phủ điện tử hướng tới Chính phủ số giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030; Quyết định số 142/QĐ-TTg ngày 02/02/2024 về phê duyệt Chiến lược dữ liệu quốc gia đến năm 2030. Những chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà

nước đã định hướng và tạo ra khung khổ pháp lý trong bảo đảm chủ quyền quốc gia trên không gian mạng, bảo đảm an ninh mạng, an ninh dữ liệu, an toàn thông tin của tổ chức và cá nhân.

Thực tiễn cho thấy, không gian mạng đã trở thành trận địa tư tưởng quan trọng bậc nhất trong thời đại ngày nay. Môi trường số trở thành mặt trận cạnh tranh khốc liệt, trong đó rủi ro toàn cầu về sai lệch thông tin và thao túng thông tin ngày càng gia tăng. Hàng triệu người dùng mạng xã hội tại Việt Nam mỗi ngày tiếp nhận và chia sẻ số lượng không nhỏ thông tin đa chiều, trong đó có không ít thông tin sai lệch, xuyên tạc, chống phá Đảng và Nhà nước. Do đó, Đảng xác định không gian mạng chính là mặt trận tư tưởng trọng yếu, thường xuyên, chứ không chỉ là kênh hỗ trợ. Các cơ quan chức năng đã chủ động ứng dụng AI và Big Data để phân tích, nắm bắt và giám sát dư luận xã hội.

Tuy nhiên, trên thực tế, các phương thức, công cụ tuyên truyền, giáo dục chính trị truyền thống đang bị thu hẹp về phạm vi và giảm dần hiệu lực trước bối cảnh chuyển đổi số, tạo khoảng trống trong giáo dục chính trị, tư tưởng. Đặc biệt, thế hệ sinh ra sau đổi mới (từ 1986) nhất là từ những năm 2000 được tiếp cận thông tin qua các nền tảng số là chủ yếu, đòi hỏi công tác tư tưởng phải đổi mới cách thức tiếp cận, hình thức và nội dung truyền đạt. Công tác tư tưởng không thể giới hạn trong phương thức truyền thống mà phải thay đổi mạnh mẽ để phù hợp với công tác bảo vệ chủ quyền quốc gia và an ninh tư tưởng trong điều kiện mới, đó là tương tác - đối thoại - định hướng trong thời gian thực.

2.2. Một số đề xuất về đổi mới công tác tư tưởng trong bối cảnh chuyển đổi số

Thứ nhất, đổi mới tư duy, nâng cao nhận thức về đổi mới công tác tư tưởng trong bối cảnh chuyển đổi số

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp phải nhận thức đúng đắn đầy đủ vai trò của công tác tư tưởng: “bộ phận cấu thành đặc biệt quan trọng trong toàn bộ hoạt động của Đảng; là lĩnh vực trọng yếu để xây dựng, bồi đắp nền tảng chính trị của chế độ,...; thể hiện vai trò đi trước, mở đường trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” (ĐCSVN, 2007).

Công tác tư tưởng đòi hỏi phải nhạy bén với cái mới, chủ động ứng phó với mọi tác động để thực hiện sứ mệnh “đi trước, mở đường” của mình. Đối với công tác tư tưởng, chuyển đổi số không chỉ là một nhiệm vụ kinh tế - kỹ thuật đơn thuần, mà là một vấn đề chính trị, tư tưởng và quản trị xã hội có ý nghĩa chiến lược. Đòi hỏi công tác này phải có một cuộc cách mạng về đổi mới tư duy, đổi mới phương thức lãnh đạo và quản lý, tạo dựng hệ sinh thái truyền thông chính trị số quốc gia đồng bộ từ trung ương đến cơ sở mà nòng cốt là cả hệ thống chính trị.

Chất lượng của công tác tư tưởng trong bối cảnh chuyển đổi số góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và cầm quyền của Đảng trong môi trường số. Đảng không đứng ngoài cuộc mà trực tiếp lãnh đạo thông qua chính quyền để làm chủ không gian mạng, kiểm soát không gian mạng, quản trị truyền thông. Nhà nước thông qua các công cụ để kiểm soát công nghệ, bảo đảm công nghệ phải phục vụ mục tiêu chính trị, bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc.

Từng cấp ủy, tổ chức đảng phải thay đổi tư duy từ quản trị truyền thống sang quản trị số, coi chuyển đổi số là công cụ chiến lược trong công tác tư tưởng để theo kịp, dẫn dắt và làm chủ sự biến đổi của thông tin truyền thông hiện đại, khắc phục tình trạng “khoán trắng” cho cơ quan chuyên trách. Mỗi cán bộ, đảng viên không đơn thuần là công dân số mà còn phải giữ vững nền tảng lý luận, nâng cao năng lực

đối thoại, là một hạt nhân định hướng, dẫn dắt tư tưởng, dư luận xã hội trong thời đại công nghệ số.

Thứ hai, đổi mới phương thức công tác tư tưởng, nhất là đấu tranh tư tưởng trên không gian mạng

Đổi mới mạnh mẽ phương thức tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng để chủ động tiếp cận tới nhiều đối tượng, nhất là thế hệ trẻ. Đổi mới phương thức tuyên truyền, giáo dục tư tưởng, từ truyền thụ một chiều sang tương tác nhiều phía, từ thụ động sang chủ động, từ hình thức truyền thống sang đa phương tiện số, từ bị động ứng phó sang chủ động dẫn dắt, kiến tạo nhận thức. Đó cũng là sứ mệnh của công tác tư tưởng, “đi trước một bước” để chuẩn bị sẵn kịch bản và thông điệp cốt lõi nhằm định hướng nhận thức từ sớm, từ xa, giành thế chủ động trên không gian mạng. Điều này đòi hỏi xây dựng hạ tầng kỹ thuật hiện đại, có khả năng rà quét, đo lường, phân tích xu hướng dư luận xã hội theo thời gian thực, thiết lập cảnh báo sớm, phải phản ứng nhanh, xử lý khủng hoảng truyền thông từ sớm, tránh tình trạng bị động, bất ngờ trên trận địa tư tưởng.

Thực hiện phương châm “lấy cái đẹp, dẹp cái xấu”, “kết hợp chặt chẽ giữa xây và chống, lấy xây là chính” thông qua việc tương tác, lan tỏa các giá trị tích cực trên không gian số. Công tác tư tưởng phải bám sát lợi ích thiết thực của nhân dân, giải đáp kịp thời những vướng mắc theo thời gian thực, làm chủ dòng thông tin tích cực, chính thống để triệt tiêu các khoảng trống thông tin mà các thế lực thù địch có thể lợi dụng. Phát huy vai trò dẫn dắt và định hướng nhận thức xã hội của công tác tư tưởng trong môi trường bùng nổ thông tin đa chiều. Công tác tư tưởng của Đảng giữ vững vai trò là “ngọn hải đăng” định hướng nhận thức xã hội, giúp nhân dân nhận diện đúng

- sai, củng cố niềm tin tuyệt đối vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội do Đảng lãnh đạo. Thông qua hệ sinh thái truyền thông số được xây dựng đồng bộ, dòng thông tin chính thống của Đảng sẽ chiếm ưu thế và dẫn dắt không gian mạng, không để khoảng trống cho các luồng tư tưởng xấu độc len lỏi. Công tác tư tưởng phải khơi dậy khát vọng phát triển đất nước, tạo nên sự thống nhất cao độ giữa ý Đảng và lòng dân trong bối cảnh thực hiện các mục tiêu bứt phá đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045.

Thứ ba, hoàn thiện hệ thống pháp lý, nâng cao năng lực quản trị quốc gia trên không gian mạng

Hoàn thiện đồng bộ các quy định của Đảng, hệ thống pháp luật của Nhà nước về hoạt động trên không gian mạng nhằm tạo khung khổ cho công tác quản trị nhà nước, tăng cường năng lực phòng, chống các sự cố trên không gian mạng. Xây dựng, tổ chức các “binh chủng” phản ứng nhanh và hiệu quả với các thông tin xấu độc trên không gian mạng. Chuyển đổi từ thế trận “bị động đánh trả” sang “chủ động tiến công, phòng ngừa từ sớm, từ xa” với vũ khí lý luận sắc bén và công cụ công nghệ hiện đại, bóc trần các thủ đoạn tinh vi và làm thất bại mọi âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch. Ứng dụng AI và phân tích Big Data để phát hiện sớm, phản ứng nhanh, xử lý khủng hoảng và phản bác chính xác thông tin sai lệch, giữ thế chủ động trên mặt trận tư tưởng. Để thực hiện được điều đó, cần đẩy mạnh phong trào “binh dân học vụ số” nhằm hình thành thế hệ công dân số có năng lực miễn dịch trước các thông tin xấu, độc, trở thành những chiến sĩ tự nguyện, chủ động bảo vệ chế độ trên không gian mạng, tạo thành thế trận lòng dân vững chắc.

Thứ tư, chăm lo xây dựng tổ chức đảng, hoàn thiện bộ máy và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ trên lĩnh vực tư tưởng

Xây dựng tổ chức đảng trong sạch vững mạnh. Với phương châm kết hợp chặt chẽ giữa “xây” với “chống”, trong đó “xây” là cơ bản, chiến lược, lâu dài, “chống” là cần thiết, cấp bách, từng cấp ủy, tổ chức đảng phải thường xuyên thực hiện tốt các quy định của Đảng. Trước hết nhằm siết chặt kỷ luật Đảng, cần ngăn chặn chặn từ sớm các tư tưởng sai trái, lệch lạc theo phương châm “phát hiện sớm, định hướng sớm và xử lý sớm”. Chỉ có bảo vệ được sự trong sạch, vững mạnh của Đảng về chính trị và thống nhất về ý chí trong toàn Đảng thì mới có thể tạo được “sức đề kháng”, sự “miễn dịch” của đội ngũ đảng viên với các thông tin xấu độc và mới đủ sức lan toả đến toàn xã hội, thực hiện được nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia từ bên trong.

Xây dựng và thực hiện tốt quy chế phối hợp của các tổ chức làm công tác tư tưởng. Tiếp tục sắp xếp tổ chức, bộ máy các “binh chủng” trên lĩnh vực tư tưởng tinh gọn, cần xây dựng và thực hiện tốt cơ chế phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan làm công tác tư tưởng. Đó là cơ chế phối hợp rõ ràng giữa Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch trong tuyên truyền, định hướng công tác tư tưởng. Thực hiện mô hình quản trị dựa trên dữ liệu và Bộ chỉ số đánh giá khoa học giúp đánh giá chính xác, khách quan hiệu lực và hiệu quả của hệ thống.

Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ trên lĩnh vực tư tưởng. Cán bộ trên lĩnh vực tư tưởng rất rộng, trước hết là cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu cấp ủy và các cơ quan tham mưu giúp việc cấp ủy. Để đáp ứng những thay đổi trên, Đảng xác định đột phá về công nghệ phải đi liền với nâng cao chất lượng nguồn nhân lực. Xây dựng đội ngũ làm công tác tư tưởng theo hướng chuyên nghiệp, hiện

đại và phải được chuẩn hóa theo tiêu chí: “vững về chính trị, tinh thông nghiệp vụ, thành thạo công nghệ, nhạy bén truyền thông”. Cán bộ trên lĩnh vực tư tưởng không chỉ cần bản lĩnh chính trị, năng lực chuyên môn mà phải có “tư duy số”, kỹ năng truyền thông hiện đại, khả năng xử lý khủng hoảng thông tin và tác chiến trên không gian mạng.

Điều đó đòi hỏi phải tái cấu trúc toàn diện khung năng lực cán bộ tuyên giáo theo hướng liên ngành, tích hợp giữa nền tảng lý luận chính trị cốt lõi với các kỹ năng quản lý truyền thông số, an ninh mạng, phân tích dữ liệu và làm chủ công cụ AI. Hệ thống đào tạo tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, các trường chính trị và cơ sở đào tạo cán bộ của Đảng được đổi mới theo hướng tích hợp giữa lý luận chính trị với kỹ năng số, quản trị truyền thông, phân tích hành vi người dùng trên không gian mạng và khai thác dữ liệu xã hội. Đây là bước đột phá về phương thức và nội dung đào tạo cán bộ, đáp ứng yêu cầu thực tiễn của công tác tư tưởng trong kỷ nguyên số. Đây là cuộc cách mạng trong xây dựng đội ngũ cán bộ tư tưởng, tạo ra thế hệ cán bộ “vừa hồng vừa chuyên” trong kỷ nguyên số.

Phát huy vai trò của tổ chức đảng, đảng viên, các tổ chức chính trị - xã hội, các cơ quan báo chí, thông tin truyền thông, văn học nghệ thuật, người có uy tín, người có ảnh hưởng tích cực và các tầng lớp nhân dân tham gia ý kiến, lan tỏa, bảo vệ cái đúng, cái tốt, phê phán, phản bác cái sai, hình thành thế trận lòng dân vững chắc trên mặt trận tư tưởng thời đại số.

Thứ năm, xây dựng cơ sở hạ tầng thông tin đồng bộ, có khả năng phản ứng nhanh, hiệu quả

Công tác tư tưởng trong bối cảnh số đòi hỏi đầu tư lớn không chỉ cho nguồn nhân lực mà phải có cơ sở hạ tầng kỹ thuật số tương xứng.

Trước tốc độ lan truyền thông tin rất nhanh của kỷ nguyên số, công tác tư tưởng không thể chỉ dừng lại ở việc phản ứng, chạy theo xử lý vụ việc hay phản bác bị động mà đòi hỏi phải chuyển mạnh từ “quản lý thông tin” sang “quản trị môi trường thông tin và văn hóa”, từ duy “kiến tạo và định hướng môi trường thông tin”, “tổ chức, dẫn dắt và điều tiết môi trường thông tin”, kiên trì phương châm “lấy cái đẹp dẹp cái xấu”. Vai trò “đi trước, mở đường” của công tác tư tưởng đòi hỏi phải đổi mới toàn diện, chủ động “phủ xanh” không gian mạng, giành thế chủ động, định hướng dư luận, bảo vệ vững chắc an ninh tư tưởng quốc gia.

Điều đó đòi hỏi phải sớm hình thành năng lực tự chủ về công nghệ trong lĩnh vực đặc thù, tránh phụ thuộc vào các nền tảng nước ngoài và từng bước xây dựng chủ quyền công nghệ số quốc gia, tạo điều kiện để mọi tầng lớp nhân dân, bao gồm cả người dân ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số được tiếp cận thông tin chính thống, chính xác và đa dạng trên nền tảng số. Thu hẹp khoảng cách số, giảm bất bình đẳng thông tin và tạo cơ sở để mọi người dân được hưởng lợi từ thành quả của chuyển đổi số quốc gia. Đồng thời, chú trọng thông tin đối ngoại trên nền tảng công nghệ số, hướng tới cộng đồng hơn 6,5 triệu người Việt Nam đang sinh sống, học tập và làm việc tại hơn 130 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới (Cổng thông tin Đảng Cộng sản, 2025). Đây là lực lượng quan trọng trong công tác đối ngoại nhân dân, góp phần bảo vệ lợi ích quốc gia, lan tỏa hình ảnh Việt Nam tích cực ra thế giới và huy động nguồn lực trí tuệ, tài chính của kiều bào phục vụ sự nghiệp xây dựng đất nước. Đồng thời, nâng cao năng lực truyền thông số mạnh giúp Việt Nam chủ động hơn trong việc định hình câu chuyện về đất

nước, con người và chính sách phát triển của Việt Nam trên các nền tảng quốc tế, thay vì bị động ứng phó với các luận điệu xuyên tạc từ bên ngoài.

3. Kết luận

Đổi mới công tác tư tưởng là vấn đề quan trọng, là yêu cầu khách quan trong bối cảnh chuyển đổi số. Để đổi mới công tác tư tưởng trong bối cảnh chuyển đổi số có hiệu quả, đòi hỏi toàn Đảng và hệ thống chính trị vào cuộc với quyết tâm chính trị cao và đầu tư thỏa đáng cả về nhân lực và cơ sở vật chất. Công tác tư tưởng cần đổi mới mạnh mẽ, toàn diện, vừa kế thừa những thành tựu của phương pháp truyền thống, vừa phải chủ động, tích cực nghiên cứu đổi mới nội dung, phương thức tiến hành, trước hết là bối cảnh chuyển đổi số hiện nay.

Với chủ trương đúng đắn, kịp thời của Đảng và nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, nhất là người đứng đầu, chắc chắn công tác tư tưởng sẽ có nhiều đổi mới, luôn giữ vững “mặt trận” quan trọng hàng đầu của Đảng □

Ngày nhận bài: 16/6/2026;

Ngày bình duyệt: 03/7/2026;

Ngày quyết định đăng: 22/7/2026.

Email tác giả: nguyenminhtuanxddd@gmail.com

Tài liệu tham khảo:

ĐCSVN (2007). *Nghị quyết số 16-NQ/TW ngày 01/8/2007 Hội nghị Trung ương 5 khóa X về công tác tư tưởng, lý luận và báo chí trước yêu cầu mới.*

ĐCSVN (2026). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV (Tập I).* Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.

Cổng thông tin điện tử Đảng Cộng sản (2025). *Hội nghị toàn quốc tổng kết 20 năm thực hiện công tác người Việt Nam ở nước ngoài.* <https://dangcongsan.org.vn>